

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10C/193/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612216427
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2014:6612216427.6

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Katarínou Červenkovou v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpená Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421 proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a** .

Súd žalobu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy **z a m i e t a** .

Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal na Okresnom súde Lučenec žaloby o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktoré boli vedené na Okresnom súde Lučenec pod spisovými značkami 10C/193/2012, 10C/145/2012 a 14C/178/2012. Súd so zreteľom na to, že na tunajšom súde sa vedú konania medzi žalobcom a žalovaným, pričom predmetom konaní je náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, súd potom podľa ustanovenia § 112 ods. 1 O.s.p. rozhodol o spojení vecí uznesením č.k. 10C/193/2012-22 zo dňa 05.09.2013 v záujme hospodárnosti konania na spoločné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 10C/193/2012. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.09.2013.

Žalobca v žalobe uviedol, že je slovenskou právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v prevažujúcej miere v oblasti poskytovania krátkodobých úverov. V súlade s pravidlami riadneho hospodárenia ako oprávnený subjekt veriteľ zo Zmluvy o úvere navrhol písomným podaním súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu, a to z dôvodu, že zo strany dlžníka neboli rešpektované zmluvné dojednania a zákonné ustanovenia. Exekúciu žalobca navrhol vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere číslo XXXXXXXX, kde bol dlžník - povinný L. K. (spis Okresného súdu Lučenec spisová značka 10C/193/2012, 14Er/604/2011). Zo Zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXX, kde bol dlžník - povinný B. K.Á., (spis Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 14C/178/2012, 14Er/686/2011), zo Zmluvy o úvere číslo XXXXXXXX, kde bol dlžník - povinný B. L. (spis Okresného súdu Lučenec spisová značka 10C/145/2012, 6Er/1146/2010).

Súdny exekútor požiadal exekučný súd - Okresný súd Lučenec o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Žalobca následne uviedol, že exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spísanú súdnym exekútorom prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci a to v zákonom ustanovenej dobe. Žalobca poukázal aj na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2011, v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2011 a v znení účinnom od 01.02.2002

do 31.05.2010. Uviedol, že v exekučnom konaní vedenom podľa procesných pravidiel uvedených v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 01.06.2010 do 31.05.2011 sa robil rozdiel medzi exekučnými titulmi. Povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti nebola založená vo vzťahu k notárskym zápisniciam a vykonateľným rozhodnutiam rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Teda v exekučnom konaní vedenom podľa týchto procesných pravidiel je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Podľa žalobcu exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene. K rozhodnutiu o poverení tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby.

Žalobca poukázal na to, že nedisponuje rovnopisom príslušného exekučného titulu ani rovnopisom príslušného návrhu na vykonanie exekúcie, ktorý by obsahoval vyznačený dátum doručenia súdu.

Žalobca uviedol, že v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa žalobca v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Majetková škoda, ktorá mu vznikla predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej.

Zároveň si uplatňuje aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenie práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd nie je dostatočných zadošťačením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je podľa žalobcu dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv poškodeného. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík: neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného, neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k insolvencii povinného. Na podporu žiadosti o náhradu nemajetkovej ujmy žalobca uviedol aj to, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času, vyvolala u žalobcu resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty, nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Úplne zbytočné a právne nezodpovedateľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane jeho majiteľov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Ďalej dodal, že postupoval podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Žalovaný však do

podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval. Preto je nutné deklarovať porušenie práva žalobcu na rozhodnutie o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, deklarovať porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože súdna ochrana nebola poskytnutá v zákonom predpokladanej kvalite, deklarovať porušenie princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, konkrétne princípu legality, princípu ochrany legitímnych očakávaní, princípu ochrany dôvery v právo, princípu právnej istoty a nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu, ktorá mu bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s porušením jeho práv a princípov právneho štátu uvedených vyššie.

Žalobca sa žalobe domáha náhrady škody pozostávajúcej z nasledovných čiastkových nárokov:

1) majetková škoda vo výške 375,- € (paušálne uplatnená škoda vo výške 125 € v každom jednom z troch konaní spojených na spoločné konanie) spôsobená nákladmi na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, sumu na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde,

2) nemajetková ujma vo výške 1.045,- € (celková suma po zrátaní súm uplatňovaných žalobcom v jednotlivých konaniach spojených na spoločné konanie a počítaná v každom konaní 55 € za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu s poukazom na žalobcom uvádzanú doktrínu prijatú ústavným súdom, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 660 €) za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky.

Na základe skutočností uvádzaných žalobcom v žalobe tento žiada, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom okresného súdu, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Ďalej má súd zaviazat' žalovanú zaplatiť žalobcovi príslušnú majetkovú škodu a náhradu nemajetkovej ujmy do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj trovy súdneho konania.

K žalobe o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol nasledovné:

Procesné námietky

Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) dbá o to, aby súdne konanie prebiehalo podľa presne ustanovených pravidiel, ktorých dodržiavanie je predpokladom, aby súd mohol konať a vydať rozhodnutie. Tieto predpoklady sa nazývajú procesné podmienky konania. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky, pričom za nedostatok sa považuje aj zmätočnosť podania. Nie je uvedená spisová značka príslušného exekučného konania, ktoré je vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody v jednotlivých prípadoch. Vo všeobecnosti žalovaná musí namietať, že žalobca nepriložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď... Žalobca síce uviedol časť dôkazov, najmä odkazuje na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša žalobca sám.

Žalovaná zdôrazňuje, že tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o spisových značkách ním uvádzaných exekučných konaní, sa nezakladá na pravde, má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia. Neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu (teda nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí), bolo jedným

z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (príkladmo rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 211/2012, sp. zn. IV. ÚS 366/2012, sp. zn. IV. ÚS 374/2012). Okrem toho kto iný ako oprávnený v exekučnom konaní, ktorý si v súvislosti s ním uplatňuje právo na náhradu škody, má mať možnosť a záujem relevantným a jednoznačným spôsobom identifikovať konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda. V tejto súvislosti si žalovaná dovoľuje konajúcemu súdu navrhnúť aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 OSP.

Čo sa týka uvádzaných prietahov v konaní, v prvom rade je potrebné poznamenať, že žalobca uvádza kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie, iba v žalobách týkajúcich sa exekučných konaní, v ktorých boli zamietnuté žiadosti o udelenie poverenia, v ostatných typoch žalôb neuvádza aké kroky podnikol na odstránenie neželaného stavu. V druhom rade, formu „žiadostí o informáciu o stave konania“ nie je možné považovať za riadny prostriedok, ktorý by smeroval k zabráneniu tvrdených prietahov a k ich účinnému odstráneniu. Žalobca neuviedol, ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany žalovanej, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti (t.z. či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania). Činnosť charakteru podávania „žiadostí o informáciu o stave konania“ nie je možné považovať za aktívny postoj žalobcu vo veci v záujme účinného odstránenia prietahov. Judikatúra Ústavného súdu SR, konkrétne v náleze z 3. mája 2011, č.k. III. ÚS 69/2011-25, taktiež poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady vigilanti bus iura (každý nech si stráži svoje právo). To, že tak žalobca nekonal, je možné pripísať iba jemu. V treťom rade, žalovaná má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR (bližšie v časti o Existencii prietahov v konaní).

Podmienka uplatnenia nároku na súde

Žalovaná poukazuje na to, že dňa 23.04.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.04.2012. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 bola okresnému súdu doručená predmetná žaloba, je zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Z citovaných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti (doručenia na príslušný orgán) o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom (§ 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.) ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2 Cz 38/76, uverejnené pod publikačným číslom R 28/1978). Preto má žalovaná za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde.

Zároveň žalovaná informuje súd, že napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo žalobcovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, Ministerstvu spravodlivosti SR bola doručená všeobecná odpoveď, kde žalobca nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie, dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode, doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, a ohrozenie práv zánikom povinného, resp. jeho insolvenčiu, stratu kontaktu s povinným a pod. ani uviesť skutočnosť, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prietahy/ústavné sťažnosti. Vcelku žalobca neposkytol

žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný.

Podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody

Zákon č. 514/2003 Z. z. ustanovuje nasledujúce všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci:

- 1) nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup,
- 2) vznik škody,
- 3) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

K nesprávnemu úradnému postupu - rozhodnutie o žiadosti o vydanie poverenia po 15-dňovej lehote poukázala na to, že prax ukázala už dávnejšie, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli sudy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Prejavilo sa to vo veľkom množstve nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. V tomto smere je dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ (Asturcom C-40/08), ktorý nevylučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Unáhlene konanie zo strany súdov, by mohlo viesť k nedostatočnému a nekvalitnému posúdeniu prípadu, a tým aj otázky, či rozhodcovský rozsudok spĺňa kritéria zákonnosti.

Samotný žalobca uvádza znenie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2011 „Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa §41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.“ Ustanovenie §41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku znie: „vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených“.

Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva skutočnosť, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Toto znenie je účinné od 01.06.2011, kedy bol Exekučný poriadok novelizovaný zákonom č. 102/2011 Z. z., čo znamená, že akýkoľvek nárok žalobcu vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 01.06.2011 nemá žiadnu oporu v zákone.

Pred 01.06.2011 § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku znel „vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených“. V samotnej dôvodovej správe, je k novelizovanému ustanoveniu § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný zbor SR. Skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“, predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto ustanovenia. Argumentácia žalobcu je v interpretácii toho, čo zamýšľal zákonodarca, nefundovaná a nepravdivá a § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku sa správne aplikoval na rozhodcovské rozsudky aj pred 01.06.2011.

Vo všeobecnosti je taktiež potrebné poukázať na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 16/02. Z uvedeného vyplýva, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

Existencia prietahov v konaní

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov.

Žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorým by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Z uvedených dôvodov žalovaná má za to, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je pritom kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Žalovaná považuje za potrebné podotknúť, že podľa jej názoru efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase skúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. K záveru o tom, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní môže len Ústavný súd SR (t.j. nie civilný súd v konaní o náhradu škody), dospel už napr. aj Krajský súd v Nitre (sp. zn. 9Co 285/2011).

Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických osôb a právnických osôb na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). Teda v prípade, ak by sa zbytočných prietahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prietahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a uvedené len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní môže len Ústavný súd SR.

Pre podporu vyššie uvedenej argumentácie žalovaná poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR. Z ustanovenia § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov vyplýva, že ústavnú sťažnosť môže podať fyzická alebo právnická osoba iba v prípade, ak využije všetky opravné a iné účinné právne prostriedky pre ochranu svojich základných práv a slobôd. V zmysle uvedeného, pokiaľ by bolo možné konštatovať existenciu súdnych prietahov a nahradiť nemajetkovú ujmu na základe rozhodnutia všeobecného súdu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., tak Ústavný súd SR by o takomto nároku nemohol konať, pokiaľ by sa fyzická alebo právnická osoba ešte predtým neúspešne nedomáhala tohto nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (teda prostredníctvom účinného prostriedku nápravy). Avšak vzhľadom na to, že Ústavný súd SR skúma porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov a finančné zadosťučinenie priznáva (bez skúmania, či bol nárok predtým uplatnený podľa zákona č. 514/2003 Z.z.), je zřejmé, že všeobecný súd nemôže konštatovať prietahy v konaní a priznať za ne náhradu nemajetkovej ujmy.

I vzhľadom na vyššie uvedené žalovaná nepovažuje za preukázanú ani existenciu prietahov v konaní.

K materiálnej škode

Žalobca sa vo svojich žalobách domáha náhrady škody pozostávajúcej z materiálnej škody v paušálnej sume 125,- €.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je o. i. nevyhnutné preukázať existenciu škody. Podľa názoru žalovanej žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické.

Vyčíslenie škody

Podľa tvrdení žalobcu, tento vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, ktoré spočívajú v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, a to bez ohľadu na dĺžku trvania prietahov. Taktiež uvádza, že škoda zaťažila žalobcu výlučne v období medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Ako podstatné zložky vyčíslenej sumy uvádza správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, udržiavanie a správu informačného systému a administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje, poštovné.

Na tomto mieste je potrebné poukázať na tú skutočnosť, že žalobca v žalobách neuvádza, či predmetné vecné náklady predstavujú podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. skutočnú škodu alebo ušlý zisk. V tomto smere žalovaná poukazuje na definície týchto kľúčových pojmov: skutočná škoda je trvalé zmenšenie majetku poškodeného a ušlý zisk predstavuje ušlý majetkový prospech resp. nerozmnoženie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať, nebyť škodnej udalosti, s ohľadom na pravidelný beh vecí. Na základe ustálených definícií skutočnej škody a ušlého zisku, žalovaná má za to, že žalobca doposiaľ neunesol bremeno tvrdenia tým, že nekonkretizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk a zároveň žalovaná zastáva názor, že žalobcom uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech, a teda logicky nie je možné domáhať sa ich náhrady podľa zákona č. 514/2003 Z.z..

Ďalej žalovaná upriamuje pozornosť na skutočnosť, že žalobca by v tomto konaní na preukázanie vzniku škody musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu. V prvom rade žalovaná má za to, že žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Takýto systém musel využívať nielen počas domnelých prietahov, ale aj pred týmto obdobím, ako aj po ňom, nielen na správu pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcií, ale aj takých, pri ktorých žiadne exekúcie neprebíhali, resp. prebiehali bez namietaných nedostatkov. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikala/vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prietahy a jej uplatnenie považuje žalovaná za účelové. Žalobca uvádza ako ďalšiu položku majetkovej škody „udržiavanie“ systému. Tu ide taktiež o činnosť, ktorú musí žalobca vykonávať na každodennej báze, najmä pri poskytovaní úverov v takom rozsahu, ako ich poskytuje žalobca, aby sa naplnil účel fungovania spoločnosti daného druhu. Spoločnosť, ktorá sa špecializuje na poskytnutie a vymáhanie úverov musí mať informačný systém. Požadovať paušálne sumy za spomínané veľmi všeobecne uvedené činnosti, je nesprávne a znovu účelové. V súvislosti s uvedeným, ako aj s paušálnou sumou na administratívne spracovanie urgencií exekučnému súdu a publikačné výdaje, je viac ako zrejmé, že si žalobca uplatňuje neprimerané čiastky (najmä s ohľadom, na skutočnosť, že väčšina uvádzaných zaslaných žiadostí o poskytnutie informácií sa mohla hospodárnejšie vykonať aj elektronicky). Na druhej strane, samotný zástupca žalobcu uvádza vo svojom stanovisku k žiadostiam o doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 02.07.2012, že „disponuje jednotnou a nedeliteľnou databázou návrhov v elektronickej forme (návrhy podával elektronicky v automatizovanom procese)“ a že, „návrhy boli spracované v elektronickej forme a súdom boli odoslané v tejto forme rovnako tak elektronicky“. Z tohto dôvodu žalovaná má znovu za to, že uplatňovanie nároku na majetkovú škodu je nepodložené a uplatňovať si 125,- € paušálne za každého dlžníka je nielenže nadhodnotené, ale aj nepreukázané. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k

ľubovoľnému a subjektívnemu vyčíslovaniu škody zo strany žalobcu (ako tomu je podľa názoru žalovanej aj v tomto prípade) a preskúmanie predmetného nároku je znemožnené.

Od povinnosti riadne preukázať vznik a výšku škody žalobcu neodbremeňuje množstvo podaných žalôb, ťažkosti pri jej vyčíslení a preukázaní, ani ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva či dôverných informácií, teda skutočnosti, ktorými žalobca exemplárne nesplnenie dôkaznej povinnosti odôvodňuje.

Na základe všetkých uvedených skutočností je žalovaná toho názoru, že nemôže niesť zodpovednosť a nahrádzať žalobcovi materiálnu škodu tak, ako si ju uplatnil v tomto konaní, pretože žalobca nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody.

K nemajetkovej ujme

Žalobca sa vo svojich žalobách domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v pomernej výške k čiastke 660 € (čiastka, ktorú v niektorých nálezoch Ústavný súd SR priznal za prieťahy na rok), podľa toho, ako dlho trvalo domnelé omeškanie, alebo alternatívne 20% z istiny a príslušenstva, ktorá má byť spravodlivou satisfakciou za utrpený zásah do základných práv a bude kompenzovať každé porušenie práva na súdnu ochranu, ktoré žalobca uplatňoval jednotlivo podaním všetkých návrhov na začatie občianskeho súdneho konania.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

V časti žalobcovho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch poukazuje žalovaná na dve skutočnosti. V prvom rade, žalobca poukazuje na viacero náleзов Ústavného súdu SR, kde rozhodoval o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prieťahy. Je potrebné povedať, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 660 €, ktorá musí byť priznaná za každý rok prieťahov, je nesprávna úvaha. Navyše, pri rozhodovaní Ústavný súd SR vychádzal aj z významu sporu pre žalobcu, pričom v tomto prípade ide o veľkú spoločnosť poskytujúcu úvery fyzickým osobám. Ústavný súd SR prihliada aj na to, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ žalobca tento prostriedok nevyužil, je neprijateľné, aby sa priznávala náhrada nemajetkovej ujmy podľa vybratých náleзов Ústavného súdu SR, keď predseda súdu nemal možnosť prípadnú nápravu zjednať. V druhom rade, je potrebné poznamenať, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Samotná judikatúra poukazuje na tento aspekt v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011, kde je uvedené, že odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prieťahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Žalobca uvádza aj „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“, ale tieto nie sú bližšie konkretizované. Taktiež žalobca neupresnil, v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu.“

Žalobca zároveň zjavne opomína, že pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Uvedené zo žalobného návrhu nevyplýva a z toho dôvodu žalovaná nemá za preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch.

Aspekt prihliadnutia na dobré mravy a nemajetková ujma s prihliadnutím na poškodenú osobu

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalovaná akcentuje na potrebu zohľadnenia vyššie citovaného ustanovenia, ako aj ustanovenia § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. o výške takejto náhrady. Po aplikácii uvedených ustanovení a percepcii skutkových okolností, na ktoré žalovaná v ďalšom texte poukáže, podľa žalovanej nemožno dospieť k záveru o potrebe priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade, ak by inak boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu.

V tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V posledných rokoch všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv, pričom je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä činnosť žalobcu na trhu spotrebiteľských úverov. Práve uplatňovanie rôznych pohľadávok z titulu spotrebiteľských úverov je predmetom exekučných konaní, ktoré žalobca inicioval a v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

Žalovaná v tejto súvislosti upozorňuje a ako prílohu vyjadrenia k žalobe dokladá list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010)] 1360 adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, ako aj sťažnosť od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov, pričom útvary Komisie sa o týchto praktikách dozvedeli aj prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podľa článku 267 ZFEÚ podal Krajský súd v Prešove (Vec C-76/10). Žalovaná dáva do pozornosti celý text priloženého listu, pričom poukazuje príkladmo na niektoré výňatky:

„Problémy v spojitosti s týmito praktikami sa týkajú predovšetkým skutočnosti, že zmluvné podmienky sú stanovené prostredníctvom vopred formulovaných podmienok, ktoré jednostranne určili veritelia. Tieto podmienky sú pre spotrebiteľov veľmi tvrdé a ich zjavným cieľom je zbaviť spotrebiteľov práv, ktoré im vyplývajú z právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Jedným z osobitných aspektov je uplatňovanie nárokov zo strany nebankových inštitúcií, okrem iného prostredníctvom systematického využívania rozhodcovských orgánov, ktoré sa javia ako predpojaté, a v prípade ktorých sa zdá, že vôbec neuplatňujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa.“

„Formulár zmluvy spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. navyše obsahuje časť s názvom Všeobecné podmienky poskytovania úveru (VP), ktoré sa odchyľujú od kogentných ustanovení na ochranu spotrebiteľa, a/alebo pomerne flagrantne znevýhodňujú spotrebiteľov vo viacerých dôležitých aspektoch, z ktorých niektoré uvádzame ďalej.“

„Celkové náklady úverov poskytovaných spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o., ktoré pozostávajú z úrokov a iných poplatkov, sa javia byť veľmi vysoké. Zdá sa, že prinajmenšom v niektorých prípadoch predstavujú náklady takmer 100 % ročne zo sumy získanej od spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. Najväčšiu časť poplatkov tvoria náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere, ktoré sa javia mnohonásobne vyššie ako poplatky, ktoré si účtujú banky.“

„Podľa bodu 6 VP je dlžník povinný zaplatiť v prípade nesplnenia zmluvných záväzkov sankciu vo výške 0,25 % denne, čiže 91,25 % ročne.“

„Podľa bodu 8 VP dlžník môže splatiť veriteľovi dlžnú sumu pred termínom splatnosti, to ho však nezbaňuje povinnosti zaplatiť poplatok (95,6 % z úveru) v plnej výške.“

„Zásadným problémom je skutočnosť, že predmetné podmienky vylučujú uplatňovanie pravidiel na ochranu spotrebiteľa...“

Okrem vyššie uvedeného o negatívnej percepcii žalobcu verejnosťou, resp. aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľov (napr. Spotrebiteľské centrum) svedčí napr. článok v denníku SME zo dňa 16.07.2012, ktorý prikladá žalovaná v prílohe svojho vyjadrenia. Z uvedeného článku napr.

vyplýva, že žalobca obišiel zákaz vymáhať pohľadávku exekúciou. Podľa uvedeného článku Okresný súd Prešov označil konanie v prejednávanej veci za mimoriadne závažnú nečestnú činnosť, pričom článok popisuje aj niektoré prípady, keď sa jednotliví spotrebiteľia napokon domohli svojich práv (s odkazom na rozhodnutie Súdneho dvora v Luxemburgu, ktorý poukázal na nezrovnalosti v zmluve, chýbajúcu RPMN a neprimerané sankcie a úroky). Z článku vyplýva aj nemenej významná skutočnosť, že Asociácia organizácií splátkového predaja, ktorá sa nestotožňuje s konaním žalobcu, vylúčila žalobcu zo svojich radov.

Z popísaného je zrejmé, že žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb.

Nie je možné opomenúť, že v takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu, a to najmä v prípade návrhu na vykonanie exekúcie, kde v prípade žalobcu automaticky nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa (povinného v exekučnom konaní). Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú a pod., s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom.

S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považuje žalovaná za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce. Uvedené vylučuje možnosť priznania prípadného nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaná zastáva názor, že žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Zároveň aplikujúc ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. po zohľadnení osoby poškodeného a vnímania doterajšieho pôsobenia žalobcu (ako spoločnosti s negatívnou povestou využívajúcu neprijateľné podmienky), minimálnej závažnosti prípadnej ujmy a následky, ktoré žalobcovi mohol namietaný nesprávny úradný postup spôsobiť, nemôže byť podľa žalovanej žalobcovi priznaná žiadna náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

K príčinnej súvislosti

Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné okrem existencie nesprávneho úradného postupu/nezákonného rozhodnutia, vzniku škody či nemajetkovej ujmy, preukázať aj príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami.

Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, je priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti, ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu.

Zhrnutie

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností je žalovaná toho názoru, že žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že o poverení exekútora po uplynutí 15-dňovej lehoty a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom. Žalovaná má skôr za to, že stav, v ktorom sa žalobca ocitol, si zavinil sám, a to spôsobom vykonávania podnikateľskej činnosti, pasivitou pri obhajovaní svojich práv, a najmä je už v súčasnosti zrejmé, že žalobca si uplatňuje ničím neodôvodnené a ničím nepreukázané čiastky, či už v podobe majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy.

Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., považuje žalovaná žalobu za právne neopodstatnenú a žiada, aby Okresný súd Lučenec žalobu proti žalovanej v celom rozsahu zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Žalovaná si uplatňuje nárok na náhradu trov konania.

Súd určil termín pojednávania na deň 26.05.2014. Na pojednávanie sa nedostavil zástupca žalobcu a zástupca žalovanej. Doručenie predvolania mali riadne a včas vykázané.

Žalovaná ospravedlnila neúčast' na pojednávaní, súhlasila s tým, aby súd prejednal vec bez jej prítomnosti. Poukázala na písomné vyjadrenie, ktoré doručila Okresnému súdu Lučenec v tejto právnej veci.

Žalobca podal dňa 23.05.2014 návrh na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. V predmetnom podaní žalobca opätovne uviedol skutočnosti, ktoré uvádzal aj v podaní, ktoré bolo súdu doručené dňa 28.11.2013. O týchto skutočnostiach už súd uznesením č.k. 10C/193/2012-50 zo dňa 03.12.2013 rozhodol. Uvedené uznesenie bolo Krajským súdom v Banskej Bystrici č.k. 17Co/220/2014 zo dňa 28.03.2014 potvrdené.

Elektronickým podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.05.2014 žalobca poukázal na skutočnosť, že už v podanej žalobe označil skutočnosti, pre ktoré má byť vylúčený sudca poverený prejednaním a rozhodnutím veci, keď mu bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia Okresného súdu Lučenec nie sú z prejednávania veci vylúčení, s čím žalobca zásadne nesúhlasí. Má za to, že sú dané objektívne dôvody na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Lučenec a rozhodnutie krajského súdu hodnotí žalobca ako nesprávne a zakladajúce zásah do jeho základných práv.

Z dôvodu dosiahnutia ochrany svojich práv podal žalobca sťažnosť na Ústavný súd SR, ktorú zároveň priložil k podaniu. Vzhľadom na podanú sťažnosť na Ústavný súd SR podľa čl. 127 Ústavy SR požiadal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu o prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevylúčenia sudcu povereného prejednaním veci.

Žalobca má za to, že sú dané dôvody na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. a § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., keď ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o otázke, ktorú nie je súd v tomto konaní oprávnený riešiť a zároveň ide o konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať vplyv pre rozhodnutie súdu.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. upravuje prípady, keď je súd obligatórne povinný prerušiť konanie v prípade, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť ani ako otázku predbežnú. Ide predovšetkým o otázky uvedené v ustanovení § 135 ods. 1 O. s. p. K prerušeniu konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. súd fakultatívne pristúpi vtedy, ak prebieha iné konanie alebo ak dal podnet na také konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu a ktorú by si inak mohol predbežne vyriešiť sám (§ 135 ods. 2 O. s. p.).

V danom prípade žalobca návrh na prerušenie konania odôvodnil podaním ústavnej sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, keď podľa jeho názoru krajský súd nesprávne rozhodol o nevyhlúčení sudcov Okresného súdu Lučenec z prejednávania predmetnej právnej veci, a preto je potrebné vyčkať na rozhodnutie ústavného súdu o tejto sťažnosti. Podanie sťažnosti na ústavný súd však žalobca nijako nepreukázal (napr. dokladom preukazujúcim odoslanie takej sťažnosti, resp. potvrdením o prijatí takej sťažnosti ústavným súdom), keď iba zo samotnej fotokópie sťažnosti nevyplývalo, že taká sťažnosť bola skutočne na ústavný súd podaná, pričom je na účastníkovi, ktorý podáva určitý procesný návrh, aby svoje tvrdenia odôvodňujúce podanie takého návrhu aj riadne a hodnoverne preukázal.

V predmetnej veci žalobca už v podanej žalobe namietal, že sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Lučenec sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania. O námietke žalobcu už bolo právoplatne rozhodnuté Krajským súdom v Banskej Bystrici ako súdom nadriadeným postupom podľa § 16 ods. 1 O. s. p.

Súd bol toho názoru, že keďže si žalobca uplatnil svoje zákonné právo namietat' nestrannosť súdu a o jeho námietke už bolo zákonným postupom rozhodnuté, súd nevidel dôvody pre prerušenie konania, a preto jeho návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Súd sa nestotožnil ani s názorom žalobcu, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka majúca význam pre rozhodnutie súdu, keďže v danom prípade ide o otázku procesného charakteru, ktorá nemá priamy dopad na posúdenie nároku žalobcu, t. j. nemá priamy súvis s vyriešením sporu vo veci samej, a teda nejde o prejudiciálnu otázku, od ktorej vyriešenia priamo závisí výsledok sporu. Súd preto v danom prípade, rešpektujúc rozhodnutie krajského súdu ako nadradeného orgánu, má za to, že dôvod na prerušenie konania podľa vyššie uvedených ustanovení zákona nie je daný.

Ustanovenie § 135 O. s. p. ukladá súdu povinnosť rešpektovať okrem iného aj rozhodnutia ústavného súdu, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd, avšak v uvedenej veci nie je ústavným súdom doposiaľ o tejto otázke rozhodnuté, pričom sa nejedná o otázku, ktorú by nebol všeobecný súd v zmysle § 135 ods. 1 O. s. p. oprávnený riešiť. Naopak, súd je povinný sa touto otázkou zaoberať a v súdnej veci bola predmetná otázka aj náležite v zmysle príslušných ustanovení O. s. p. posúdená. V týchto intenciách súd dôvody na prerušenie konania podľa vyššie citovaných ustanovení nepovažoval za dané, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

Pretože súd v skutočnostiach uvádzaných žalobcom nevidí dôvod na prerušenie tohto konania či už podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. alebo § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., nepovažujúc za takýto dôvod ani sťažnosť žalobcu spojenú s návrhom na odklad vykonateľnosti (a to ani v prípade, ak ju skutočne žalobca podal na ústavný súd), rozhodol tak, že návrh žalobcu na prerušenie konania zamietla.

Súd podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku pojednával v neprítomnosti účastníkov konania.

Súd vykonal dokazovanie prečítaním žaloby, vyjadrenia žalovaného, pripojeného spisu 14Er/686/2011, 14Er/604/2011 a 6Er/1146/2010.

Z vyššie uvedených pripojených spisov Okresného súdu Lučenec súd zistil, že v každom jednom je exekučným titulom rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu. Exekučné konanie vedené pod č.k. 14Er/604/2011 začalo dňa 24.05.2011, súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 03.08.2011. Exekučný súd výzvou zo dňa 09.08.2011 a urgenciou zo dňa 07.09.2011 vyzval oprávneného prostredníctvom súdneho exekútora na predloženie rozhodcovskej zmluvy alebo zmluvných podmienok, v ktorých je obsiahnutá rozhodcovská doložka, na podklade ktorej bol spor medzi účastníkmi konania rozhodnutý rozhodcovským súdom. Požadovaná rozhodcovská doložka

bola súdu predložená až 08.09.2011. Následne súd výzvou zo dňa 14.09.2011 vyzval oprávneného prostredníctvom súdneho exekútora na opravu návrhu na vykonanie exekúcie. Dňa 21.09.2011 bola súdu doručená opravená zápisnica a súd vydal poverenie dňa 27.09.2011. Exekučné konanie vedené pod č.k. 14Er/686/2011 začalo dňa 13.07.2011, súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 30.08.2011. Exekučný súd výzvou zo dňa 08.09.2011 vyzval oprávneného prostredníctvom súdneho exekútora na predloženie rozhodcovskej zmluvy alebo zmluvných podmienok, v ktorých je obsiahnutá rozhodcovská doložka, na podklade ktorej bol spor medzi účastníkmi konania rozhodnutý rozhodcovským súdom. Požadovaná rozhodcovská zmluva bola súdu predložená až 03.10.2011, pričom súd vydal poverenie dňa 04.10.2011. Exekučné konanie vedené pod č.k. 6Er/1146/2010 začalo dňa 27.09.2010, súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 10.12.2010. Exekučný súd vydal poverenie dňa 28.12.2010.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 1a). V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku účinného do 31.05.2011, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených..

Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku účinného od 01.06.2011, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 1, 2 Exekučného poriadku účinného do 31.05.2011, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 1, 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2011, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vyššie citované zákonné ustanovenia súd aplikoval na zistený skutkový stav.

Podľa § 132 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, štát zodpovedná za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písmeno a) bod 3 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Zákon číslo 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov má oporu v článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Pri jeho aplikácii sa podporne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktorý je v tomto ohľade všeobecným predpisom. Nároky na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa zásadne uplatňujú na všeobecnom súde. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci má povahu objektívnej zodpovednosti (bez zreteľa na zavinenie). Zákon nepozná žiadny liberačný dôvod, na základe ktorého by sa bolo možné zbaviť tejto zodpovednosti.

Štát zodpovedá za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom. Úradným postupom je postup orgánov štátu súvisiacich s výkonom štátnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností

účastníkov daného konania. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je tiež príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Exekučné konanie ako druhá samostatná fáza civilného procesu je upravená v Exekučnom poriadku. Nesprávnym úradným postupom je porušenie pravidiel upravených v Exekučnom poriadku, avšak štát zodpovedá za škodu len ak je daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup súdu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Samotné nedodržanie lehoty stanovenej v exekučnom poriadku neznamená automaticky prieťahy v konaní. Exekučným titulom bol v každom z vyššie uvedených exekučných konaní rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu. Súd musel preskúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul. V predmetnom exekučnom konaní objektívne posudzoval zákonnosť exekúcie, musel skúmať či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Skúmanie rozhodcovského rozsudku si vyžadovalo osobitnú právnu úvahu, najmä s ohľadom na tú skutočnosť, že sa týka právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Dĺžka exekučného konania bola primeraná náročnosti vecí. Zároveň súd poukazuje na to, že súd v exekučnom konaní 14Er/686/2011 a 14Er/604/2011 vyzýval oprávneného prostredníctvom súdneho exekútora na predloženie rozhodcovskej zmluvy / doložky, nakoľko exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, ktorý bol vydaný na základe toho, že povinný neplnil podmienky dohodnuté v predmetnej úverovej zmluve. Namietané prieťahy spôsobil vždy sám žalobca, pričom súd čakal na predloženie požadovaných zmlúv / doložiek. Súd považuje za potrebné uviesť, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky.

Podľa názoru súdu je 15-dňová lehota na vydanie poverenia určená na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia. Je to lehota zákonná a procesná, pričom vyjadruje ideálnu predstavu zákonodarcu o dobe potrebnej na to, aby sa takýto úkon mohol urobiť. Z tohto aspektu má táto lehota poriadkový charakter. Uvedené možno vyvodiť z toho, že Exekučný poriadok neustanovuje sankciu za jej nedodržanie.

Navyše v exekučnom konaní vedenom pod č.k. 14Er/686/2011 začalo exekučné konanie dňa 13.07.2011, teda v čase, keď sa 15-dňová lehota už nevzťahovala na prípady, kedy exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok. V exekučnom konaní vedenom pod č.k. 14Er/604/2011 súd zistil rozpor návrhu na vykonanie exekúcie s exekučným titulom, pričom opravený návrh na vykonanie exekúcie bol súdu doručený dňa 21.09.2011 a poverenie bolo vydané dňa 27.09.2011. Exekučné konanie vedené pod č.k. 6Er/1146/2010 začalo dňa 27.09.2010, súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 10.12.2010. Exekučný súd vydal poverenie dňa 28.12.2010. Súd sa stotožňuje s vyjadrením žalovaného s tým, že pred 01.06.2011 § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku znel „vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených“. V samotnej dôvodovej správe, je k novelizovanému ustanoveniu § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný zbor SR. Skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“, predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto ustanovenia. Z uvedeného je zrejmé, že 15-dňová lehota v danom prípade taktiež neexistovala.

Podľa názoru súdu žalobca mal možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je kompetentný preskúmať Ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (IUS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti,

resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy v konaní. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup svojho alebo iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve.

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie, je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Nesprávnym úradným postupom môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca vo svojom žalobnom návrhu namieta prieťahy v konaní, je potrebné poukázať na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., kde je explicitne uvedené, z čoho výlučne je možné vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v zbytočných prieťahoch v konaní.

V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

V tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V posledných rokoch všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv, pričom je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä činnosť žalobcu na trhu spotrebiteľských úverov. Práve uplatňovanie rôznych pohľadávok z titulu spotrebiteľských úverov je predmetom exekučných konaní, ktoré žalobca inicioval a v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

Žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu (súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup - existenciu prieťahov v konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností má súd za to, že žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., žalobu ako právne neopodstatnenú súd zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalovaný bol v konaní úspešný. Trovy konania voči žalobcovi si nevyčísliť a zrejme žalovanému trovy konania nevznikli, pretože na termíny pojednávania sa zástupca žalovaného nedostavoval. Súd preto o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému ako úspešnému účastníkovi trovy nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu okrem výroku, ktorým súd zamietol návrh žalovaného na spojenie vecí, je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v dvoch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu , ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.